

BEZPIECZNY SEZON GRZEWczy 2013/2014

Wspólna kampania Komendy Miejskiej PSP w Bielsku-Białej, Korporacji Kominiarzy Polskich Oddział Cieszyn oraz Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego dla miasta Bielsko-Biała i powiatu bielskiego celem przypomnienia podstawowych zasad bezpiecznej eksploatacji urządzeń grzewczych.

Każdy

sezon

Bielsko-Biała

POWIAT BIELSKI

grzewczy, który w naszych mieście i powiecie trwa średnio od września/października do marca/kwietnia to okres, w którym przyjmujemy zgłoszenia i prowadzimy działania dotyczące pomiarów tlenku węgla w mieszkaniach – zarówno tych usytuowanych w budynkach wielorodzinnych, jak i jednorodzinnych. Jesteśmy świadkami tragicznych zdarzeń związanych z ofiarami tlenku węgla jak również zatruciami, często ciężkimi. Dlatego Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej przy współudziale Korporacji Kominiarzy Polskich Oddział Cieszyn przygotowała informator, w którym każdy znajdzie podstawowe informacje na temat czadu, a także rady, jak ustrzec się przed zatruciem, jak zabezpieczyć swoje mieszkanie i gdzie szukać pomocy.

PRZYPOMINAMY!

Przepisy zobowiązujące do przeprowadzania kontroli oraz czyszczenia przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych).

Właściciel, użytkownik mieszkania, budynku mieszkalnego jest zobowiązany do zapewnienia właściwego stanu technicznego przewodów kominowych (wentylacyjnych, spalinowych, dymowych). Obowiązek ten wynika z:

1. § 34 ust.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. Nr 109, poz. 719) w którym określono, że w obiektach lub ich częściach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych w okresach ich użytkowania:

- 1) od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych – co najmniej raz w miesiącu, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej;
- 2) od palenisk opalanych paliwem stałym niewymienionych w pkt 1 – co najmniej raz na 3 miesiące;
- 3) od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym niewymienionych w pkt 1 – co najmniej raz na 6 miesięcy.

W ust. 2 § 34 określono, że w obiektach lub ich częściach, o których mowa w ust. 1, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.

Ponadto w ust. 3 § 34 określono, że czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, wykonują osoby posiadające kwalifikacje kominiarskie.

art. 62 ust.1 pkt.1 ppkt. c) Ustawy z dnia z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (T.j.: Dz. U. z 2010r. Nr 243, poz.1623 z późn.zm.) w którym określono, że objekty budowlane powinny być

w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu między innymi stanu technicznego instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych). W przypadku budynków o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m² oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1000 m², kontrola o której mowa powyżej powinna być przeprowadzona co najmniej dwa razy w roku.

2. § 19 ust.2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 1999r. w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Dz. U. z 1999r. Nr 74 poz. 836 z późn.zm.) w którym określono, użytkownik lokalu mieszkalnego wyposażonego w przewody i kanały dymowe lub spalinowe oraz wentylacyjne jest obowiązany:

- 1) zapewniać ich sprawność techniczną i użytkową,
- 2) w przypadku wystąpienia objawów świadczących o zagrożeniu bezpieczeństwa osób lub mienia - zaniechać użytkowania instalacji gazowej i podjąć stosowne działania zaradcze oraz poinformować właściwe służby i właściciela o wystąpieniu zagrożenia,
- 3) systematycznie wykonywać czynności konserwacyjne,
- 4) informować właściciela budynku o niewłaściwym funkcjonowaniu urządzeń spalinowych, dymowych lub wentylacyjnych.

W ust. 3 § 19 określono, że użytkownik lokalu korzystający z przewodów i kanałów dymowych lub spalinowych oraz wentylacyjnych może powierzać naprawę i konserwację tych urządzeń wyłącznie osobom posiadającym świadectwa kwalifikacyjne określone w odrębnych przepisach.

Ponadto w ust. 1 § 17 określono między innymi, że sposób użytkowania instalacji gazowej przez użytkownika lokalu powinien eliminować możliwość wydzielania się tlenu węgla z urządzeń gazowych,

RADZIMY!

Skąd się bierze czad i dlaczego jest tak niebezpieczny?

Tlenek węgla powstaje w wyniku niepełnego spalania paliw (m.in.: drewna, oleju opałowego, gazu ziemnego, gazu propan-butan, węgla), które jest **spowodowane brakiem odpowiedniej ilości tlenu**, niezbędnego do całkowitego spalania paliwa. Może to wynikać z **braku dopływu świeżego (zewnętrznego) powietrza** do urządzenia, w którym następuje spalanie, albo z powodu zanieczyszczenia, zużycia lub złej regulacji palnika gazowego, a także przedwczesnego zamknięcia paleniska pieca lub kuchni, czy też nieprawidłowej pracy przewodów kominowych.

Tlenek węgla jest gazem niewyczuwalnym dla człowieka. Dostaje się do organizmu przez układ oddechowy, a następnie jest wchłaniany do krwioobiegu. W układzie oddechowym człowieka tlenek węgla wiąże się z hemoglobina 210 razy szybciej niż tlen, blokując dopływ tlenu do organizmu. Stwarza to **poważne zagrożenie** dla zdrowia i życia człowieka. Uniemożliwia prawidłowe rozprowadzanie tlenu we krwi i **powoduje uszkodzenia mózgu** oraz innych narządów wewnętrznych. Następstwem ostrego zatrucia może być nieodwracalne uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego, niewydolność wieńcowa i **zawał albo nawet śmierć**.

Co jest główną przyczyną zacczadzeń?

Głównym źródłem zatruc w budynkach mieszkalnych jest **niesprawność urządzeń grzewczych** lub **zakłócenia w pracy przewodów** kominowych wentylacyjnych, spalinowych i dymowych.

Wadliwe działanie wspomnianych przewodów kominowych może wynikać z:

- niedokonywania kontroli przewodów kominowych
- braku konserwacji, w tym czyszczenia przewodów kominowych
- wad konstrukcyjnych/uszkodzeń ponad dachem, nieprawidłowym wyprowadzeniem przewodów kominowych nieocieplonymi rurami ponad dachem. Zastosowaniem materiałów nie zgodnych z PN do budowy przewodów kominowych
- niedostosowania istniejącego systemu wentylacji nawiewnej do standardów szczelności stosowanych okien i drzwi, w związku z wymianą starych okien i drzwi na nowe
- z niewłaściwej termomodernizacji budynków
- błędów eksploatacyjnych użytkowników urządzeń grzewczych oraz przewodów kominowych
- samowolnych przeróbek instalacji przewodów kominowych
- powierzania remontów przewodów kominowych osobom nieposiadającym odpowiednich kompetencji oraz wiedzy w dziedzinie przewodów kominowych
- montowania mechanicznych wspomagaczy ciągu kominowego w pomieszczeniach i mieszkaniach, w których znajdują się urządzenia gazowe z grawitacyjny odprowadzeniem spalin

Powyższe zjawiska mogą prowadzić do uszkodzeń/ niedrożności przewodów kominowych, braku ciągu, a nawet do powstawania zjawiska ciągu wstecznego, polegającego na tym, że spaliny, dym zamiast wydostawać się przewodem kominowym na zewnątrz, cofa się z powrotem do pomieszczenia.

Co zrobić, aby uniknąć zaczadzenia?

Użytkownik odbiornika gazowego, kominka, pieca węglowego, w celu uniknięcia powstawania tlenku węgla w trakcie spalania paliwa i jego emisji do mieszkania, powinien:

- dokonywać okresowych przewodów kominowych oraz ich czyszczenia – wykonywanych przez uprawnionych mistrzów kominarskich
- uchylić/stosować mikrowentylacje w stolarce okiennej mieszkania
- nie zasłaniać kratki wentylacyjnej i otworów nawiewnych
- przy instalacji urządzeń i systemów grzewczych oraz wszelkich pracach przy przewodach kominowych korzystać z usług wykwalifikowanej osoby; podłączenie odbiornika do przewodu kominowego powinno być wykonane pod nadzorem mistrza kominarskiego, który powinien potwierdzić prawidłowość podłączenia.
- użytkować sprawnych technicznie urządzeń, w których odbywa się proces spalania; zgodnie z instrukcją producenta kontrolować stan techniczny urządzeń grzewczych
- stosować urządzenia posiadające stosowne dopuszczenia w zakresie wprowadzenia do obrotu. W sytuacjach wątpliwych należy żądać okazania wystawionej przez producenta lub importera urządzenia tzw. deklaracji zgodności, tj. dokumentu zawierającego informacje o specyfikacji technicznej oraz przeznaczeniu i zakresie stosowania danego urządzenia
- w przypadku wymiany okien na nowe, sprawdzić, czy okna spełniają normę dopływu powietrza zgodnie z Polską Normą
- w przypadku wymiany drzwi łazienkowych sprawdzić, czy w dolnej części posiadają otwory nawiewne o polu powierzchni netto 220 cm²
- często wietrzyć pomieszczenie, w którym odbywa się proces spalania
- podczas prac remontowych w mieszkaniu poddać konsultacji zakres prac związany z: urządzeniami grzewczymi, instalacją gazową oraz przewodami kominowymi.

- korzystać z dostępnych na rynku detektorów tlenku węgla, które należy rozmieścić w sposób gwarantujący bezpieczeństwo (łazienka, kuchnia, sypialnia),
- nie zostawiać samochodu w garażu z włączonym silnikiem, nawet jeżeli drzwi do garażu pozostają otwarte – zwłaszcza w garażach posiadających połączenia komunikacyjne z częścią mieszkalną budynku,
- nie bagatelizować takich objawów jak: duszności, bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty, oszołomienie, osłabienie, przyspieszenie czynności serca i oddychania, gdyż mogą być sygnałem, że ulegamy zatruciu czadem; w takiej sytuacji należy natychmiast przewietrzyć pomieszczenie, w którym się znajdujemy i zasięgnąć porady lekarskiej.

W trosce o własne bezpieczeństwo, warto rozważyć zamontowanie w domu czujników tlenku węgla, dymu i gazu. Koszt zamontowania takich czujek jest niewspółmiernie niski do korzyści, jakie daje zastosowanie tego typu urządzeń (łącznie z uratowaniem najwyższej wartości, jaką jest nasze życie).

Taki czujnik jest podstawową wersją detektora przeznaczoną do monitorowania pomieszczeń zagrożonych emisją tlenku węgla. Kontrola polega na cyklicznym pomiarze stężenia tlenku węgla w pomieszczeniu. Przekroczenie dopuszczalnego poziomu sygnalizowane jest optycznie i akustycznie. Montaż urządzenia **można wykonać samodzielnie**, bez konieczności wzywania specjalistycznych firm. Czujki montuje się głównie w **kuchni, pokoju dziennym, salonie, łazience, kotłowni**, czyli w miejscach, gdzie występuje komin, gazowy podgrzewacz, itp.

Jak pomóc przy zatruciu tlenkiem węgla?

W przypadku zatrucia tlenkiem węgla należy:

- zapewnić dopływ świeżego, czystego powietrza; w skrajnych przypadkach wybijając szyby w oknie
- wynieść osobę poszkodowaną w bezpieczne miejsce, jeśli nie stanowi to zagrożenia dla zdrowia osoby ratującej; w przypadku istnienia takiego zagrożenia pozostawić przeprowadzenie akcji służbom ratowniczym
- wezwać służby ratownicze (pogotowie ratunkowe, PSP)
- jak najszybciej podać tlen
- jeżeli osoba poszkodowana nie oddycha, ma zatrzymaną akcję serca, należy natychmiast zastosować sztuczne oddychanie np. metodą usta - usta oraz masaż serca
- nie wolno wpadać w panikę, kiedy znajdziemy dziecko lub dorosłego z objawami zaburzenia świadomości; należy jak najszybciej przystąpić do udzielania pierwszej pomocy.

PAMIĘTAJMY!

Od stosowania się do powyższych rad może zależeć nasze zdrowie i życie oraz zdrowie i życie naszych bliskich. A wystarczy jedynie odrobina przeczności.

BEZPIECZNE UŻYTKOWANIE

STAŁY DOPIŁYW ŚWIEŻEGO POWIETRZA

Stały dopływ świeżego (zewnątrznego) powietrza do urządzenia, w którym następuje spalanie, ma podstawowe znaczenie. Brak dopływu świeżego powietrza powoduje niedobór tlenu. Wynikiem tego niedoboru jest **niezupełne spalanie i powstawanie tlenku węgla**. Następuje to wówczas, gdy np. okna mieszkania są szczelnie zamknięte. Stały dopływ świeżego powietrza do mieszkania jest również warunkiem niezbędnym swobodnego odpływu spalin. W związku z tym należy pamiętać, aby przed każdą kąpielą dobrze przewietrzyć łazienkę, szczelne okna były wyposażone w nawiewniki powietrza, a podczas kąpieli uchylone było okno w mieszkaniu lub tzw. lufcik. Zastłanie kratki wentylacyjnych, zarówno nawiewnej w drzwiach do łazienki, jak i wywiewnej na wlocie do przewodu wentylacyjnego, grozi śmiertelnym zatruciem.

SWOBODNY ODPIŁYW SPALIN

Urządzenie grzewcze powinno być szczelnie przyłączone do przewodu spalinowego/dymowego, a przewód spalinowy/dymowy **musi być szczelny i drożny**. Przewody kominowe (dymowe, spalinowe i wentylacyjne) należy kontrolować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Kontrola powinna być przeprowadzona przez mistrza kominiarskiego, a obowiązek poddania obiektu kontroli spoczywa na właścicielu lub zarządcy.

Warunkiem swobodnego odpływu spalin jest jednak nie tylko drożny przewód spalinowy, lecz także stały dopływ świeżego powietrza do pomieszczenia, w którym następuje spalanie gazu. Nie będzie odpływu spalin, jeżeli pracujące urządzenie gazowe będzie się znajdowało w zamkniętym, uszczelnionym mieszkaniu. Stały dopływ powietrza do pomieszczenia, w którym włączono piecyk gazowy, jest więc warunkiem niezbędnym do spełnienia dwóch podstawowych wymagań bezpieczeństwa: zupełnego spalania gazu i swobodnego odpływu spalin.

STATYSTYKI UBIĘGLYCH SEZONÓW GRZEW CZYCH

Bielsko-Biała i powiat bielski są w ścisłej czołówce miast województwa śląskiego, w których odnotowano najwięcej zdarzeń związanych z podtruciem tlenkiem węgla.

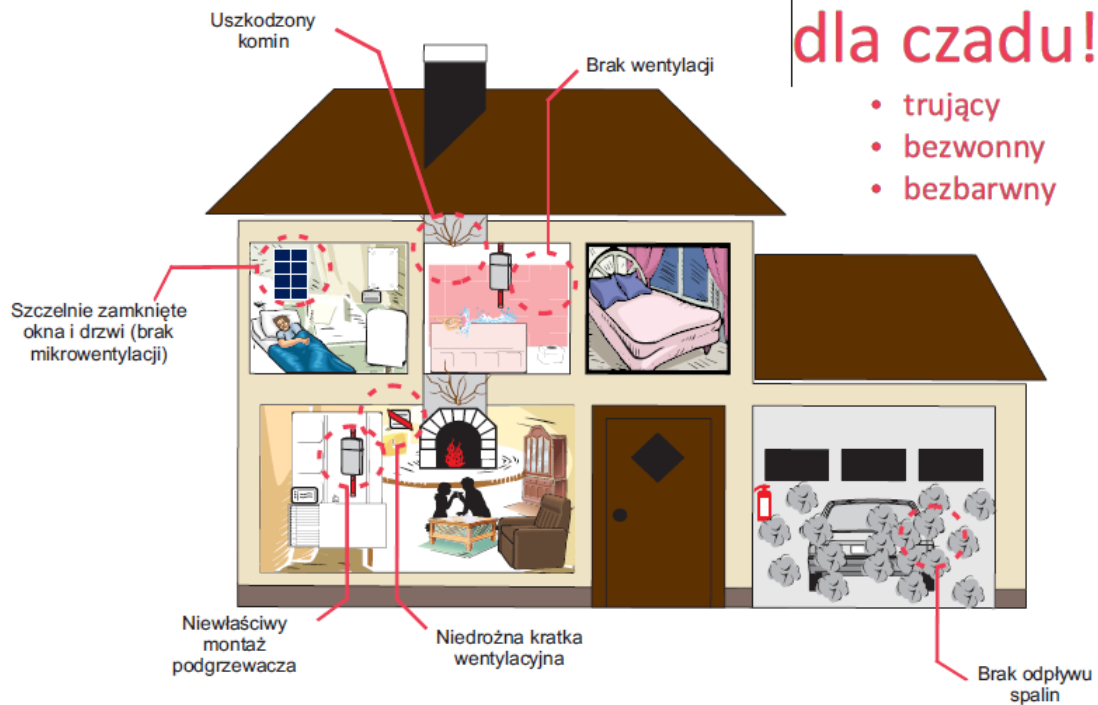
W minionych sezonach grzewczych zastępy ratownicze jednostek Komendy Miejskiej PSP w Bielsku-Białej brały udział w następującej ilości zdarzeń związanych z pomiarami tlenku węgla.

Sezon grzewczy	Ilość interwencji	Osoby poszkodowane	w tym ofiary śmiertelnie
2010/2011	116	86	1
2011/2012	98	80	-
2012/2013	75	62	1

Dzięki wspólnemu wysiłkowi zarówno Państwowej Straży Pożarnej, Korporacji Kominiarzy Polskich, Inspektorów Nadzoru Budowlanego, jak i przedstawicieli prasy, radia i telewizji, mamy nadzieję, że uda się uniknąć wielu niepotrzebnych tragedii.

Jeśli dzięki tej kampanii uratujemy chociaż jedno życie ludzkie, to było warto.

Miejsca powstawania tlenku węgla

Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
Wydział Informacji i Promocji

NIE dla czadu!

- trujący
- bezwonny
- bezbarwny

CO TO JEST TLENEK WĘGLA?

Tlenek węgla jest bezbarwnym i bezwonnym silnie trującym gazem. Dostaje się do organizmu przez układ oddechowy, a następnie jest wchłaniany do krwiobiegu. Uniemożliwia prawidłowe rozprowadzanie tlenu we krwi i powoduje uszkodzenia mózgu oraz innych narządów.

Jeśli używasz węgla i drewna, dokonuj okresowych przeglądów nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Gdy używamy gazu ziemnego czy oleju opałowego – nie rzadziej niż raz na pół roku. Zarządca budynku lub właściciel ma obowiązek m.in. przeglądu instalacji wentylacyjnej nie rzadziej niż raz w roku.

JAKIE SĄ OBJAWY ZATRUCIA TLENKIEM WĘGLA?

- ból głowy,
- ogólne zmęczenie,
- duszności,
- trudności z oddychaniem, oddech przyspieszony, nieregularny,
- senność,
- nudności.

Oslabienie i znużenie, które czuje zaczadzony, a także zaburzenia orientacji i zdolności oceny zagrożenia powodują, że jest on całkowicie bierny (nie ucieka z miejsca nagromadzenia trucizny), traci przytomność i – jeśli nikt nie przyjdzie mu z pomocą – umiera.

JAK RATOWAĆ ZACZADZONEGO?

Należy zapewnić mu dopływ świeżego powietrza:

- natychmiast otwórz okna i drzwi, by z pomieszczenia usunąć truciznę,
- jak najszybciej wynieś go na świeże powietrze,
- rozluźnij mu ubranie – rozepnij pasek, guziki, ale nie rozbieraj go, gdyż nie można doprowadzić do jego przemarznięcia.

Jeśli po wyniesieniu na świeże powietrze zaczadzony nie oddycha, niezwłocznie przystąp do wykonania sztucznego oddychania i masażu serca.

Wezwij służby ratownicze: **pogotowie ratunkowe – tel. 999, straż pożarną – tel. 998 lub 112.**

CO ZROBIĆ, ABY BYĆ BEZPIECZNYM?

- zapewnij prawidłową wentylację pomieszczeń,
- stosuj mikrowentylację okien i drzwi,
- nigdy nie zasłaniaj kratki wentylacyjnych,
- z pomocą fachowców dokonuj okresowych przeglądów komina, urządzeń grzewczych i instalacji wentylacyjnej,
- nie spalaj niczego w zamkniętych pomieszczeniach, jeżeli nie są wentylowane,
- zainstaluj czujki tlenku węgla w tej części domu, w której sypia twoja rodzina. To bardzo skuteczne urządzenia, które niejedno życie już uratowały.

Tylko czujka pozwoli Ci stwierdzić obecność tlenku węgla. W sprzedaży oprócz czujek tlenku węgla są także urządzenia wykrywające jednocześnie tlenek węgla i inne groźne substancje.

☎ 999 ☎ 998 ☎ 112